

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 174/07-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 4. septembra 2007 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti R., a. s., B., zastúpenej JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s čl. 47 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 53 Er 329/06, EX 4960/06 z 2. novembra 2006, o vydaní dočasného opatrenia o odložení vykonateľnosti tohto uznesenia a o uložení povinnosti Okresnému súdu Bratislava II a súdnemu exekútorovi Bc. B. S., B., zdržať sa vykonávania tohto uznesenia a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti R., a. s., o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. novembra 2006 doručená sťažnosť spoločnosti R., a. s., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného JUDr. J. H., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s čl. 47 ods. 2

ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 53 Er 329/06, EX 4960/06 z 2. novembra 2006, o vydaní dočasného opatrenia o odložení vykonateľnosti tohto uznesenia a o uložení povinnosti okresnému súdu a súdnemu exekútorovi Bc. B. S., B., zdržať sa vykonávania tohto uznesenia.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že 23. mája 2006 mu bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie sp. zn. EX 4960/06 zo 17. mája 2006 na základe údajne vykonateľného exekučného titulu na plnenie, a to rozsudku Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 36/00 z 30. júna 2004. Proti exekúcii podal námietky, v ktorých argumentoval tým, že základnou a prvotnou podmienkou vykonateľnosti rozsudku je riadne doručenie, ktoré v danom prípade absentovalo, pretože rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 36/00 z 30. júna 2004 nebol doručený právnenému zástupcovi povinného, ktorý sťažovateľa zastupoval na základe riadne udeleného právneho splnomocnenia s osobitným ustanovením rozsahu zastupovania, že sa vzťahuje na zastupovanie najmä v predmetnej veci. Pretože rozsudok nebol doručený, nemožno podľa sťažovateľa podať odvolanie, lebo lehota na odvolanie v dôsledku neúčinného doručenia neuplynula, a teda rozsudok nemohol nadobudnúť právoplatnosť ani vykonateľnosť.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«Okresný súd Bratislava II námietky zamietol s odôvodnením, že rozsudok Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 36/00 zo dňa 30. 06. 2004 je právoplatný a vykonateľný, pretože bol údajne riadne doručený povinnému. Podľa názoru Okresného súdu Bratislava II nebolo potrebné doručovať právnenému zástupcovi odporcu (sťažovateľa), pretože plnomocenstvo pre právneho zástupcu udelila spoločnosť V., spol. s r. o., pričom medzičasom došlo k zániku tejto spoločnosti, ktorá sa zlúčila so spoločnosťou E., a. s. a potom: „Nakoľko z O. s. p. nevyplýva, že by v prípade zániku právnickej osoby prechádzalo procesné plnomocenstvo priamo na právneho nástupcu, potom podľa názoru súdu je potrebné prijať záver, že zánikom právnickej osoby zaniká aj ňou udelené procesné plnomocenstvo. Pokiaľ teda v priebehu konania dôjde k zániku pôvodného účastníka

právnickej osoby a na jeho miesto nastúpi právny nástupca, je potrebné, aby advokátovi udelil nové procesné plnomocenstvo“.»

Sťažovateľ je toho názoru, že predmetným uznesením okresného súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Rozhodnutie okresného súdu považuje nielen za svojvoľné a arbitrárne, ale aj za extrémne formalistické. Argumentuje tým, že „súd založil svoj záver o právoplatnosti a vykonateľnosti rozsudku na tom, že právnenému zástupcovi zaniklo plnomocenstvo na zastupovanie sťažovateľa z dôvodu zániku spoločnosti V., s. r. o. Súd tvrdí, že z O. s. p. nevyplýva prechod plnomocenstva priamo na právneho nástupcu.

Z vyššie uvedeného je teda zrejmé, a vyplýva to priamo z odôvodnenia súdu, že svoje rozhodnutie nezaložil na žiadnom ustanovení platného a účinného právneho predpisu. (...) Okresný súd Bratislava II nielenže založil svoje rozhodnutie na dôvode, ktorý z hľadiska práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces neobstojí, ale svoje rozhodnutie založil na skutočnosti, ku ktorej sa sťažovateľ nemal absolútne žiadnu možnosť vyjadriť a argumentovať. Poukazujeme na to, že Okresný súd Bratislava II dodnes absolútne nereagoval na žiadosť právneho zástupcu o doručenie rozsudku. Súčasťou práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces je aj to, aby účastník konania mohol zaujať stanovisko k právnej otázke, ktorá je rozhodujúca pre rozhodnutie súdu. Táto možnosť sťažovateľovi poskytnutá nebola, čím došlo k porušeniu čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru“.

Sťažovateľ preto požaduje, aby ústavný súd:

a) prijal sťažnosť na ďalšie konanie a vydal „dočasné opatrenie, ktorým odloží vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 53 Er 329/06, EX 4960/06 zo dňa 02. 11. 2006 a uložil Okresnému súdu Bratislava II a súdnemu exekútorovi Bc. B. S., B., aby sa zdržali vykonávania tohto uznesenia“,

b) vydal tento nález:

„1. Okresný súd Bratislava II porušil právo sťažovateľa na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s čl. 47 ods. 2 Ústavy SR

a čl. 6 ods. 1 Dohovoru uznesením sp. zn. 53 Er 329/06, EX 4960/06 zo dňa 02. 11. 2006, ktorým námietky sťažovateľa proti exekúcii zamietol.

2. Uznesenie Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 53 Er 329/06, EX 4960/06 zo dňa 02. 11. 2006 sa zrušuje.

3. Sťažovateľovi sa priznáva náhrada trova konania.“

Ústavný súd zo spisu okresného súdu sp. zn. 53 Er 329/06 zistil, že 12. decembra 2006 tento súd rozhodol o povolení odkladu exekúcie, proti čomu sa oprávnený odvolal. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) 26. apríla 2007 uznesením č. k. 18 Co E 15/2007-57 potvrdil napadnuté prvostupňové rozhodnutie o povolení odkladu exekúcie.

Zo spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 36/00 ústavný súd zistil, že odvolanie sťažovateľa proti rozsudku č. k. 27 C 36/00-436 z 30. júna 2004 bolo podané na základe žiadosti právneho zástupcu sťažovateľa 7. júna 2006. Spis bol 4. júla 2006 predložený krajskému súdu, ktorý 13. októbra 2006 vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za odvolanie a zaslal výzvu navrhovateľovi na vyjadrenie k odvolaniu sťažovateľa. Súdny poplatok sťažovateľ zaplatil 9. novembra 2006 a 23. januára 2007 bolo nariadené pojednávanie na 11. október 2007. Dňa 5. februára 2007 bol právny zástupca sťažovateľa vyzvaný, aby predložil splnomocnenie na zastupovanie sťažovateľa v konaní vedenom Okresným súdom Bratislava III pod sp. zn. 27 C 36/00.

II.

Ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený konať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu sťažovateľom označeného základného práva a slobody, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 70/00, II. ÚS 190/05).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy v spojení s čl. 47 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu začatia exekúcie na základe rozsudku, o ktorom tvrdí, že vzhľadom na to, že nebol po zmene právneho zástupcu doručený novému právnenému zástupcovi, ale len sťažovateľovi, nemohol nadobudnúť právoplatnosť, a teda byť exekučným titulom.

Sťažovateľ argumentuje svojvoľnosťou a arbitrárnosťou napadnutého rozhodnutia, ktoré navyše považuje za extrémne formalistické. Okresnému súdu vyčíta nesprávne právne posúdenie právnych dôsledkov zániku splnomocnenia, argumentuje príslušnými ustanoveniami Obchodného zákonníka a Občianskeho zákonníka a poukazuje na to, že okresný súd svoje rozhodnutie nezaložil na žiadnom ustanovení platného a účinného právneho predpisu, naopak, opomenul aplikovať jasné a zrozumiteľné zákonné ustanovenia relevantné v danej veci.

Ústavný súd však zo spisu okresného súdu sp. zn. 53 Er 329/06 a Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 36/00 zistil, že krajský súd uznesením č. k. 18 CoE 15/2007-57 z 26. apríla 2007 potvrdil rozhodnutie o povolení odkladu exekúcie s týmto odôvodnením:

„Súdnemu exekútorovi bolo vydané povolenie na vykonanie exekúcie dňa 27. 4. 2006.

Proti upovedomeniu o začatí exekúcie podal povinný v zákonnej lehote námietky z dôvodu, že rozsudok, ktorý má byť exekučným titulom, nebol povinnému riadne doručený. Namietal, že rozsudok nebol doručený jeho právnenmu zástupcovi, a preto nemohla plynúť lehota na podanie odvolania a rozsudok nemohol nadobudnúť právoplatnosť. Vzhľadom k tomu, že neexistuje vykonateľné rozhodnutie, má za to, že exekúcia nemôže byť proti nemu vedená.

Je nesporné, že uznesením č. k. 53 Er 329/06-40 zo dňa 2. 11. 2006 súd prvého stupňa námietky povinného zamietol z dôvodu, že pôvodny povinný ako odporca dňa 18. 3. 2004 splnomocnil na zastupovanie JUDr. J. H., avšak dňa 3. 8. 2004 bolo V. spol. s r. o., pôvodný povinný, vymazané z obchodného registra z dôvodu, že na základe rozhodnutia spoločníka dňa 12. 7. 2004 došlo k zrušeniu spoločnosti bez likvidácie jej zlúčením so spoločnosťou E., a. s. od 3. 8. 2004 a rozsudok bol doručený priamo tejto spoločnosti a nie jej právnenmu zástupcovi, lebo táto spoločnosť v čase doručovania rozsudku nemala ustanoveného právneho zástupcu.

Až na základe plnej moci zo dňa 24. 5. 2006 mu bol doručený uvedený rozsudok dňa 25. 5. 2006 a dňa 7. 6. 2006 bolo podané odvolanie proti rozsudku JUDr. J. H.. Súd mal za to, že procesné plnomocenstvo neprechádza na právneho zástupcu, zánikom právnickej osoby zaniká aj ňou udelené plnomocenstvo, preto námietkam povinného vyhovel.

Vzhľadom k tomu, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné, podal povinný z tých istých dôvodov návrh na odklad exekúcie podľa ust. § 56 ods. 2 EP. Uviedol, že je nepochybné, že povinný (odporca) podal proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 27 C 36/00-436 odvolanie, o ktorom nebolo zatiaľ rozhodnuté, čím je daný dôvod na odklad exekúcie podľa ust. § 56 ods. 2 EP.

Podľa ust. § 167 ods. 2 O. s. p. ak nie je ustanovené inak, použijú sa na uznesenie primerane ustanovenia o rozsudku.

V písomnom vyhotovení uznesenia sa uvedie, ktorý súd ho vydal, označenie účastníkov vo veci, výrok, odôvodnenie, poučenie o odvolaní, miesto a deň vydania uznesenia (§ 169 ods. 1 O. s. p.).

Zo žiadneho ustanovenia zákona nevyplýva, že súd by mal vo výroku uznesenia citovať zákonné ustanovenie, na základe ktorého rozhodol.

Vo výroku je potrebné uviesť, ako bolo vo veci rozhodnuté. Až v odôvodnení rozhodnutia súd zhodnotí vykonané dôkazy, uvedie čoho sa navrhovateľ domáha, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a na základe akých zákonných ustanovení vo veci rozhodol.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd neakceptoval námietku oprávneného, že neuvedením zákonného ustanovenia, na základe ktorého súd rozhodol vo výroku uznesenia, sa uznesenie stalo nezrozumiteľné a nepreskúmateľné. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho uznesenia uviedol, že povolil odklad exekúcie podľa ust. § 56 ods. 2 EP z dôvodu, že povinný podal proti exekučnému titulu - Rozsudku Okresného súdu Bratislava III v Bratislave č. k. 27 C 36/00-436 odvolanie, o ktorom rozhoduje Krajský súd v Bratislave a výsledkom odvolania na tomto súde môže byť právna skutočnosť vyvolávajúca zastavenie exekúcie.

Podľa ust. § 56 ods. 2 EP aj bez návrhu môže súd povoliť odklad exekúcie, ak možno očakávať, že exekúcia bude zastavená (§ 57).

Vo všeobecnosti možno povedať, že pred povolením odkladu podľa tohto ustanovenia by malo byť aspoň osvedčené, že sa začalo konanie alebo iný právny postup, ktorého výsledkom môže byť právna skutočnosť vyvolávajúca zastavenie exekúcie.

Je nesporné, že povinný podal návrh na odklad exekúcie na základe tej skutočnosti, že z jeho strany bolo prostredníctvom právneho zástupcu podané odvolanie proti

exekučnému titulu - rozsudku Okresného súdu Bratislava III. Skutočnosť, či odvolanie bolo podané včas a osobou oprávnenou na jeho podanie, bude predmetom dokazovania na odvolacom súde a nie je možné tieto otázky posudzovať v rámci konania o návrhu na odklad exekúcie. Samotná skutočnosť, že bolo podané odvolanie proti exekučnému titulu, o ktorom nebolo ešte právoplatne rozhodnuté, je dôvodom na odklad exekúcie podľa ust. § 56 ods. 2 EP, pretože nemožno v rámci exekučného konania prejudikovať rozhodnutie o odvolaní, ak sa ešte len očakáva.

Podľa ust. § 57 ods. 1 písm. b) súd exekúciu zastaví, ak rozhodnutie, ktoré je podkladom na vykonanie exekúcie bolo po začatí exekúcie zrušené, alebo sa stalo neúčinným.

V prípade, že by odvolací súd rozhodoval o odvolaní povinného ako odporcu proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III č. k. 27 C 36/00-436 tak, že by napadnuté rozhodnutie zrušil, alebo by sa stalo neúčinným, bol by daný zákonný dôvod na zastavenie exekúcie, ak by však exekúcia nebola odložená a prebiehala by do rozhodnutia vo veci samej, mohlo by v dôsledku exekúcie dôjsť k porušeniu základných práv povinného.

Skutočnosť, že súd prvého stupňa pri rozhodovaní o námietkach posúdil podanie odvolania povinného ako odvolanie podané oneskorene a námietkam nevyhovel, nie je dôvodom, aby v ďalšom samostatnom návrhu na odklad exekúcie nemohol rozhodnúť o odklade exekúcie, keďže návrh posudzoval podľa ust. § 56 ods. 2 EP v spojení s ust. § 57 EP, v zmysle ktorých ustanovení bol daný zákonný dôvod na odklad exekúcie vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam.

Navyše aj zo samotného exekučného poriadku vyplýva, že povinný, ktorého námietky proti exekúcii boli zamietnuté, je oprávnený podať návrh na odklad exekúcie, ak sú splnené predpoklady uvedené v ust. § 56 EP bez ohľadu na to, z akého dôvodu boli tieto námietky zamietnuté.“.

Zo spisu Okresného súdu Bratislava III sp. zn. 27 C 36/00 ústavný súd zistil, že o odvolaní sťažovateľa podanom 7. júna 2006 sa bude konať 11. októbra 2007 pojednávanie.

Odvolanie je podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde považované za účinný právny prostriedok na ochranu základných práv a slobôd sťažovateľa a jeho využitie je pre možné následné založenie právomoci ústavného súdu konať podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nevyhnutné.

Pojednávanie o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Bratislava III je nariadené na 11. október 2007, exekúcia je do času rozhodnutia o odvolaní (ako vyplýva z uznesenia krajského súdu č. k. 18 Co E 15/2007-57) odložená, t. j. o odvolaní sťažovateľa sa koná. Znamená to, že sťažnosť sťažovateľa je podaná predčasne. Z tohto dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa pre jej zjavnú neopodstatnenosť a o ďalších požiadavkách sťažovateľa už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 4. septembra 2007